

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма Дошкільна освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Комунікативні технології в дошкільній освіті
Викладач	Мацук Людмила Олександрівна – кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
Контактний телефон викладача	0986232405
E-mail викладача	liudmila.matsuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна / заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування мовлення дітей дошкільного віку засобами інноваційних технологій, як складного, багатопланового процесу встановлення і розвитку контактів між людьми, що виникає на основі потреб і спільних дій та включає в себе обмін інформацією, сприймання та розуміння іншого. Навчальна дисципліна передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки бакалаврів дошкільної освіти в сфері мовленнєвої діяльності дошкільника: оволодіння системою знань, необхідною для виховання мовленнєвої особистості дитини, своєчасного та ефективного опанування мовленням та мовою, як вагомим досягненням дошкільного дитинства, для здійснення комунікативно-мовленнєвої діяльності; оволодіння дитиною культурою мовлення та спілкування з допомогою інноваційних комунікативних технологій.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Комунікативні технології в дошкільній освіті» є підготовка студентів до виконання основних професійних функцій у сфері мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є:

- надання студентам знань про методи та технології організації мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку;
- становлення наукового світогляду майбутніх педагогів, розвитку у них стійкого інтересу до самопізнання, самовиховання і самоосвіти;
- вивчення рівня сформованості мовленнєвої комунікації у дітей старшого дошкільного віку засобами КТ;
- підготовка до практичного здійснення формування мовленнєвої та комунікативної компетенції дітей в сучасних умовах дошкільної освіти;

- розробка та використання на практиці проєктів, ІКТ, ТРВЗ, арт-технологій та різних ігор та вправ на формування комунікативних навичок дітей дошкільного віку;
- вивчення, аналіз та узагальнення набутого практичного досвіду у закладах дошкільної освіти.

4. Програми компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.
- КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
- КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.
- КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.
- КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програми результати навчання:

- ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
- ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.
- ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12/4
практичні	18/6
самостійна робота	60/80

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	012 Дошкільна освіта	третій	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Методи та технології організації мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	2/2	2/2	10/14
Тема 2. Проектна діяльність як інструмент розвитку комунікативних навичок дошкільників	2/-	2/-	10/14
Тема 3. ІКТ як засіб обміну інформацією.	2/-	4/2	10/12
Тема 4. Використання ІТ на мовленнєвих заняттях в різних вікових групах	2/2	4/-	10/12
Тема 5. Ігрові технології у розвитку мовлення дітей дошкільного віку	2/-	4/2	10/18
Тема 6. Арт технології у розвитку мовлення дітей дошкільного віку	2/	2/-	10/10
ЗАГ:	12/4	18/6	60/80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://surl.li/sehlg1 Вид контролю: залік. Підсумкова оцінка: за роботу на практичних заняттях – 90 балів; С/р – 10 балів. Разом – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Проводяться у тестовому режимі в системі дистанційного навчання університету https://d-learn.pnu.edu.ua . Оцінюються за 100-бальною шкалою.
Семінарські заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з курсу, комунікації відповідно до сформульованих завдань, складання презентацій та творчих завдань. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх завдань, в т.ч. завдань самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, створення власного контенту за допомогою застосунків.
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, Форма здачі – за поточними оцінками.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: проводяться в системі дистанційного навчання університету <https://d-learn.pnu.edu.ua>. Оцінюються за 100-бальною шкалою..

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція)
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://surl.li/ysmxa>

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних

документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.li/yqibbb>).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://surl.li/sehlg1>).

Неформальна освіта: згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://surl.lu/fkxdkf>) зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках НД освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні Київ, 2021. 125с.
2. Балаєва К. С. Упровадження інноваційних технологій у професійну діяльність вихователя дошкільного навчального закладу: методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів напрямку підготовки «Дошкільна освіта». Чернівці: «Родовід», 2015. 212 с.
3. Безсонова О. К., Гавриш Н. В. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей. Методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць, В-во «Слово». 2018. 336 с.
4. Богуш А., Маліновська Н. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього і дошкільного віку. Підручник. Київ : Слово, 2022. 344 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Підручник. 3-е вид., доповн. К., 2015. 349 с.
6. Рібцун Ю. В. Сходінками правильного мовлення : навч.-методич. посібн. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 240 с.
7. Рудік О. А., Березюк В. С. Інноваційні технології в ДНЗ. Х.: В-во «Основа». 2017. 224 с.
8. Чепурний Г. А. Освітня мнемотехніка: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець. 2020. 152 с.

Додаткова

9. Богуш А. М. Розвиток мовлення дітей четвертого року життя : навчально-методичний посібник. Київ : Генеза, 2019. 104 с.
10. Богуш А. М. Розвиток мовлення дітей п'ятого року життя. Київ : Генеза, 2017. 184с.
11. Гавриш Н. Казкові стежиночки. Київ: Генеза, 2017. 72с.
12. Коваленко А. Розвиваємо мовлення вихователів: методичний турнір Вихователь-методист дошкільного закладу. 2016. № 11.
13. Логвинчук С. Мовленнєва компетенція – засобами гри (ефективний досвід). Дошкільне виховання. 2016. №2.

- 14.Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку: навч. посібник укладачі : Л. М. Єфименко, Ю. В. Сирова ; Харківський коледж Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2019. 110 с.
- 15.Полевікова О. Б., Швець Т. А.. Інтегровані заняття із пріоритетом мовленнєвої діяльності. Молодший дошкільний вік. II півріччя : навч.-метод. посіб. Харків. 2018. 123 с.
- 16.Замелюк М. Казкотерапія як інноваційна здоров'язбережувальна технологія у просторі сучасного дошкільного закладу. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2017. С.14-19.

Викладач:

кандидат педагогічних наук,
професор кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Людмила МАЦУК